

**Det
Grønlandske
Pressenævn**

**Årsberetning
2023**

Indholdsfortegnelse

Det Grønlandske Pressenævn	3
Sammensætning af Det Grønlandske Pressenævn 2021-2025	5
Sagsoversigt og gennemgang af konkrete sager	6
2023-13355 – [Klager] mod KNR.....	7
2023-19123 – [Klager] mod KNR.....	11
2023-20522 – [Klager] mod KNR.....	16
2023-23800 – [Klager] mod Sermitsiaq	18

Det Grønlandske Pressenævn

I henhold til Landstingslov nr. 17 af 19. november 2007 om medieansvar udpeger Landsstyret et grønlandsk pressenævn (Det Grønlandske Pressenævn (Pressenævnet) bestående af en jurist og 6 medlemmer og et sekretariat. Juristen og de 6 medlemmer har alle en suppleant.

Pressenævnet træffer afgørelsen i sager om:

- 1) hvorvidt der er sket en offentliggørelse, der er i strid med god presseskik, jf. § 34.
- 2) hvorvidt et massemedie efter reglerne i kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering.

Pressenævnets formand kan afvise:

- 1) klager, som åbenbart ikke hører under nævnets kompetence, jf. stk. 1, eller som er åbenbart grundløse.
- 2) klager fra personer, virksomheder med videre, der ikke har retlig interesse i det påklagede indhold.
- 3) klager der ikke overholder klagefristen, jf. § 34, stk. 2 eller 3, eller § 40.

Pressenævnet kan også af egen drift optage en sag til behandling, hvis sagen er af væsentlig eller principiel betydning. I disse tilfælde indhentes udtalelse fra den forurettede og udtalelser fra det massemedie, som klagen vedrører.

Et medlem af pressenævnet kan ikke deltage i behandlingen af en klage, der vedrører det massemedie, den pågældende er tilknyttet, eller hvis der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om medlemmets upartiskhed. Afgørelser træffes efter stemmeflerhed i form af en begrundet kendelse, medmindre en forligsmæssig løsning er opnået mellem parterne. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende. Dissensen anføres herefter i en kendelse, der ikke er enstemmig.

Pressenævnet kan hertil pålægge redaktøren af et påklaget massemedie om snarest at offentliggøre en kendelse i et af Pressenævnets nærmere fastlagt omfang.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse skal ske uden kommenterende tilføjelser og på en så fremtrædende måde, som det med rimelighed kan forlanges.

Pressenævnets kendelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Pressenævnet skal årligt afgive en beretning om Pressenævnets virksomhed til Landsstyret, som skal offentliggøre, jf. § 51.

Kontakt:

Det Grønlandske Pressenævn

c/o Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke

Imaneq 1A

Postboks 1029

3900 Nuuk

Tlf. +299 34 57 41

E-mail: pressenaevn@nanoq.gl

Sammensætning af Det Grønlandske Pressenævn 2021-2025

Indstillet af:

Naalakkersuisoq:
(Valg af formand)

Grønlands
Presseforening:

Redaktionelle ledelser: Poul Krarup
Alice Sørensen

Organisationer:

Medlem:

Kirsten Thomassen
(Landsdommer)

Karsten Sommer
Dorthe Olsen

Aqqaluk Brandt Johansen
Peter Jensen

Stedfortræder:

Morten Nornild
(souschef hos
Rigsombudsmanden)

Else Løvstrøm
Mads Pedersen

Inge S. Rasmussen
Jens Thorin

Bia Andersen
Rosannguaq Rossen

Sagsoversigt og gennemgang af konkrete sager

Alle modtagende henvendelser i Pressenævnet vil her blive oplistet. Forneden kan dog kun læses om henvendelser, der har ført til en egentlig sag. Alle sager vil blive anonymiseret.

I 2023 har Pressenævnet modtaget 4 klager.

Sag 2023-13355 – [Klager] mod KNR

Sag 2023-19123 – [Klager] mod KNR

Sag 2023-20522 – [Klager] mod KNR

Sag 2023-23800 – [Klager] mod Sermitsiaq

K E N D E L S E:

afsagt af Det Grønlandske Pressenævn den 25. september 2023

i sagen

sagsnummer 2023-13355

[Klager] (v. Stage Advokatfirma)

mod

KNR (v. Kirk Larsen & Ascanius, Greenland, Advokatanpartsselskab)

[Klager] har klaget over, at Kalaallit Nunaata Radio (KNR), efter en henvendelse til nyhedsmediet herom, ikke har ønsket at hindre tilgængeligheden af adskillige af KNR bragte artikler vedrørende historiske politianmeldelser af hende og en senere artikel om politiets opgivelse af at rejse sigtelse mod hende. [Klager] mener, at god presseskik dermed er tilsidesat.

Sagsfremstilling

Den 21. januar 2022 rettede [Klager] henvendelse til nyhedsmediet KNR med et ønske om, at KNR hindrede tilgængeligheden af fire nærmere artikler fra KNR's hjemmeside, som efter [Klager]s opfattelse efter 15 år fortsat forvanskede hendes navn uretmæssigt.

Artiklerne blev bragt på KNR's hjemmeside i perioden 2007-2008. De første artikler omtaler en politianmeldelse af [Klager] og en nærmere forklaring fra en forældregruppe om hvorfor, de politianmeldte [Klager]. Den sidste artikel, som blev bragt i marts måned 2008, omtalte politiets opgivelse af at rejse sigtelse.

Den 25. februar 2022 besvarede [Nyhedschef], som nyhedschef for KNR, anmodningen om at hindre tilgængeligheden af de pågældende artikler. KNR ønskede ikke at hindre adgangen til artiklerne henset til, at (artiklerne) "ikke indeholder følsomme eller private oplysninger", historien (om [Klager]) var "fulgt til dørs" – med artiklen fra marts 2008 om politiets opgivelse af at rejse sigtelse mod [Klager] og dels henset til, at [Klager] (i 2007) havde indtaget "en væsentlig position i offentligheden", som er "afhængig af omverdenens tillid i sit virke".

Den 11. april 2023 klagede [Klager] til Det Grønlandske Pressenævn over KNR's afvisning af at hindre tilgængeligheden til artiklerne med den ovenstående begrundelse.

Parternes Synspunkter

[Klager]s synspunkter

Den 11. april 2023 har [Klager] i sin klage til Det Grønlandske Pressenævn gjort gældende, at de pågældende fire artikler fra perioden 2007-2008 indeholdt oplysninger omkring strafbare forhold for hendes person og derfor, henset til udfaldet af undersøgelsen, som ikke fandt anledning til at sigte [Klager], var omfattet af punkt B 8. i Vejledning om god presseskik.

Punkt B 8. lyder således:

Meddelelser offentliggjort i digitale medier vil ofte være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidlige offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt.

[Klager] gjorde videre gældende, at indholdet af de pågældende artikler havde skadet hendes navn og erhvervsmæssige muligheder i ikke ubetydeligt omfang, idet mulige arbejdsgivere kunne fremsøge artiklerne med de særdeles alvorlige anklager rettet mod hende. Og selv nu, 15 år efter artiklerne, oplevede hun, hvordan artiklerne væsentligt vanskeliggør muligheden for ansættelse (i Danmark) som psykolog.

[Klager] anførte, at hun i en længere årrække ikke har ageret i Grønland. Ej heller er hun på anden vis tilknyttet det grønlandske samfund i dag, ligesom hun ikke længere oplever sig som en offentlig person i hverken Grønland eller Danmark.

På den baggrund anførte hun i klagen, at den grønlandske offentligheds interesse i at kende artiklerne med de grundløse anklager måtte anses for uproportional sammenlignet med hendes ret til et privatliv, herunder familie- og arbejdsliv, og følgelig burde tilgængeligheden til artiklerne forhindres af KNR i medfør af punkt B 8. i Vejledning om god presseskik for Grønland.

I en efterfølgende replik af 11. august 2023, til en svarskrivelse fra KNR af 31. maj 2023 til ovenstående, har [Klager] yderligere uddybet, at uanset den af KNR oplevede "vigtige samfundsdiskussion" som artiklerne havde baggrund i, er artiklerne væsentligt belastende for hende i det hun nævnes ved navn og med billede og gennem artiklerne sættes i forbindelse med en krænkelse af børns ære og rettigheder.

[Klager] anførte yderligere i replikken, at KNR's argument om at også andre medier, herunder en DR-artikel, omtalte [Klager] i samme kontekst, ikke er korrekt, idet DR-artiklens perspektivering er væsentlig bredere og dermed ikke belastende for [Klager] på samme måde som KNR-artiklerne.

Afslutningsvis peger [Klager] på, at synspunktet hos KNR om "offentlighedens interesse" som begrundelse for ikke at foretage sletning eller øvrige indgreb efter vejledningens punkt B 8. primært anvendes overfor navngivne personer, som er dømt i en straffesag eller personer hvis erhvervsmæssige forhold i en virksomhed omtales kritisk i medierne. Her overfor står

[Klager]s situation, hvor hun som netop privatperson kædes sammen med en - afklaret og opgivet - politiundersøgelse. [Klager] gentager i replikken synspunktet om, at der også særligt bør tages hensyn til det tidsmæssige aspekt. Mere end 15 år er der gået siden artiklerne blev til, og den samfundsmæssige relevans af artiklerne er aftaget.

KNR's synspunkter

Den 31. maj 2023 besvarede KNR klagen. KNR vurderede ikke, at der var handlet i strid med de pressetiske regler eller Vejledningen om god presseskik i forbindelse med afslaget på "at imødekomme [Klager]s ønske om at slette, anonymisere eller afindeksere de tre artikler".

Det var KNR's opfattelse, at artiklerne i 2007-2008 blev til som nyhedsudgivelser "af væsentlig samfundsmæssig relevans", og at artiklerne fortsat i dag er med til "at kaste et centralt lys på et historisk hændelsesforløb", som i betydelig grad dannede baggrund for en offentlig diskussion. Og netop dækningen af sådanne begivenheder og forløb er KNR's opgave.

KNR anførte videre, at de kun helt undtagelsesvis vælger at afpublicere tidligere udgivet indhold og altid kun efter en konkret vurdering hos redaktøren, hvor "kravet" i vejledningens punkt B 8 nøje vurderes.

KNR betragtede artiklerne som objektive nyhedsartikler, idet artiklerne ikke forholdt sig til grundlaget for den historiske politianmeldelse.

KNR anførte yderligere, at Vejledning om god presseskik, herunder punkt B 8. ikke skulle fortolkes i lyset af hverken databeskyttelsesforordningens eller databeskyttelseslovens bestemmelser henset til både den omstændighed, at de pågældende retsfor skrifter ikke er gældende for Grønland og i øvrigt eksplicit udtrykker, at de ikke finder anvendelse ved behandling af oplysninger i journalistisk øjemed. KNR pegede i forlængelse heraf på, at punkt B 8. således må forstå i egen ret og sammenholdt med også det danske pressenævns faste praksis alene ud fra, om oplysninger fra artikler kunne siges at være netop "særligt belastende" – ud fra en konkret kontekst og vurdering.

Da oplysningerne om [Klager] netop havde baggrund i en vigtig samfundsdiskussion og i øvrigt fortsat også kunne tilgås fra andre mediers hjemmesider afviste KNR, at artiklerne kunne betegnes som "særdeles belastende" og punkt B 8. i Vejledning om god presseskik kunne derfor ikke bringes i anvendelse.

KNR fastholdt også at artiklerne fortsat i dag bidrager til, at man som læser kan blive informeret om en vigtig begivenhed i Qaanaaq og den diskussion, som begivenheden medførte. Dermed har artiklerne fortsat væsentlig offentlig interesse.

KNR afviste, at artiklerne indeholdte anklagende eller forvanskede oplysninger.

Samlet set vurderede KNR, at oplysningerne fra artiklerne ikke kunne betragtes som "særdeles belastende" i Vejledningen om god presseskik punkt B 8.s forstand, og selvom Det Grønlandske Pressenævn eventuelt skulle mene anderledes herom, da måtte [Klager]s interesser (i en form for afindeksering efter punkt B 8.) vige for en fortsat offentlig interesse i at kende artiklerne.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I afgørelsen har deltaget

Morten Nornild, Inge S. Rasmussen, Else Løvstrøm og Bea Broberg Andersen.

Det fremgår af Vejledning om god presseskik punkt B 8., at meddelelser offentliggjort i digitale medier ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt.

Det er Pressenævnets opfattelse, at punkt B 8. alene bør anvendes som grundlag for at meddele kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt også i Grønland kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

[Klager] har anført, at særligt henset til artiklernes belastende karakter for hende både personligt og arbejdsmæssigt, idet hun med navns nævnelse og billede sættes i forbindelse med krænkelser af børns ære og rettigheder for nogle forhold i Qaanaaq, hvor der end ikke blev rejst sigtelse mod hende, og det forhold at der er gået mere end 15 år siden artiklerne blev publiceret, bør føre til en afindeksering af artiklerne fra KNR's hjemmeside.

KNR har ikke fundet artiklerne særligt belastende for [Klager], idet de fortsat i dag bidrager til at kaste et centralt lys på et historisk hændelsesforløb og i øvrigt fremstår objektive, herunder fordi [Klager]s samlede historie i Grønland – til og med politiets opgivelse af sigtelsen – bringes i artikelserien. Det er derudover KNR's opfattelse, at offentlighedens interesse i fortsat at kende artiklerne bør overstige [Klager]s personlige interesse i en afindeksering fra KNR's hjemmeside.

Pressenævnet finder, at offentligheden nok fortsat har en interesse i at kende de fire indklagede artikler og den offentlige diskussion i Qaanaaq, som artiklerne medførte.

Imidlertid finder pressenævnet også, at særligt henset til artiklernes karakter, omtalen af politianmeldelse ved navns nævnelse i forbindelse med anførelse af bestemte strafbare forhold, som end ikke førte til en sigtelse sammenholdt med den tid, der er gået siden, at artiklerne i deres nuværende form må anses for særligt belastende for [Klager].

Pressenævnet finder derfor anledning til at kritisere, at KNR ikke imødekom [Klager]s klage på en måde, så de fire indklagede artikler blev anonymiseret i forhold til [Klager]s navn og billede.

K E N D E L S E:

afsagt af Det Grønlandske Pressenævn den 25. september 2023

i sagen

sagsnummer 2023-19123

[Klager]

mod

KNR

[Klager] har klaget over en web-artikel på knr.gl og et indslag i radioavisen om samme hændelse den 2. juli 2023. Endvidere klages over, at KNR ikke straks, da KNR havde de fuldstændige oplysninger fra klager omkring hændelsen den 3. juli, bragte en hurtig og korrekt information omkring hændelsen. [Klager] mener, at god presseskik er tilsidesat i den konkrete nyhedsformidling

Sagsfremstilling

Den 01. juli 2023 henvendte journalist [Journalist] (i det følgende blot *journalisten*) fra KNR sig til [Klager] med en forespørgsel til en mulig hændelse fra fredag den 30. juni med et svigtende landingsstel.

Den 02. juli om formiddagen får public relations manager, [Manager] (i det følgende blot *Manager*), fra [Klager] og journalisten kontakt. Journalisten fortalte, at de arbejdede på en historie om problemer med landingsstedet ved en landing i Kangerlussuaq. [Manager] spurgte ind til kilderne på historien og fik oplyst, at det var to ombordværende passagerer på den pågældende flyvning.

Den 02. juli kl. 12.20 bragte KNR historien på knr.gl. Webhistorien baserede sig på udsagn fra to navngivne voksne passagerer og et barn på flyvning, som alle oplyste eller blev taget til indtægt for i historien, at ”venstre hjul ikke var kommet ned” på vej til landingen, hvorfor landingen – på de pågældende passagerers højlydte opmærksomhedsgørelse herpå – måtte afbrydes. Af artiklen fremgik yderligere, at:

”Efter flyet havde afbrudt landingen og var lettet igen, cirklede det en gang rundt over lufthavnen. Flyets instrumenter blev tjekket med tættekam, viste ingen fejl på landingsstedet, og piloten selv gik ned for at tjekke en ekstra gang ud ad vinduet.

Her så han, at hjulene var nede og fortalte over højtalerne, at de hele tiden havde været det, inden de startede nedstigningen igen og endeligt kunne lande sikkert i Kangerlussuaq lufthavn.”

Artiklen fra kl. 12.20 den 02. juli på knr.gl blev afsluttet med en kursiveret tekst som angav, at ”[Klager] har ikke ønsket at kommentere på historien, før de har fået indsamlet alt data fra hændelsen fredag.”

Senere på eftermiddagen den 02. juli fortalte [Manager] journalisten, at det ikke var lykkedes hende at få nogen hos [Klager] til at forklare hændelsen ud fra et flyteknisk perspektiv. [Manager] understregede, at årsagen hertil var, at det var søndag, hvilket betød, at ikke alle i [Klager] var på arbejde. [Manager] oplyste dog journalisten, at [Klager] havde kendskab til en tredje navngivet passager, som skulle have set landingsstellet nede under den pågældende landing, ligesom [Manager] oplyste, at de foreløbige fakta tydede på, at landingsstellet havde været korrekt nede under den afbrudte landing i Kangerlussuaq. [Manager] understregede dog overfor journalisten, at disse foreløbige faktaoplysninger var til baggrundsviden hos journalisten og ikke til citat.

Journalisten fastholdt herefter søndag den 02. juli, at KNR ville bringe historien også i radioavisen trods de modsatrettede informationer givet til baggrundsviden.

Senere om eftermiddagen den 02. juli sendte journalisten citaterne fra de pågældende to ombordværende passagerer, som skulle have observeret det manglende landingsstel nede i flyets venstre side. På den baggrund meddelte [Manager] journalisten, at [Klager] ønskede ”flyets data frembragt” til støtte for [Klager]s udlægning af hændelsen, men at dette ikke kunne lade sig gøre at fremskaffe til den pågældende (søn-)dag. Til gengæld mente [Manager], at [Klager] kunne give disse data dagen efter – mandag den 03. juli.

Sidst på eftermiddagen den 02. juli kontaktede [Manager] på ny journalisten nu med en oplysning om, at hun havde været i kontakt med den tidligere nævnte tredje passager, som havde bekræftet for [Manager], at landingsstellet *var* nede under den pågældende landing – og at journalisten gerne måtte kontakte kilden.

Søndag den 02. juli kl. 18.00 bragte KNR historien i radioavisen (dobbeltsproget) uden en oplysning om den tredje passager og hans holdning til landingsstellet.

Mandag den 03. juli om formiddagen kontaktede journalisten igen [Manager] med en indledning om, at KNR nu ”igen kaster sig over landingen i fredags”. KNR ønskede i den forbindelse at få både et interview med [Klager] og kontakt med den tredje passager. Senere samme formiddag fik journalisten kontakt til den tredje passager, som bekræftede, at han så landingsstellet var nede under den afbrudte landing. Vedkommende vil dog ikke citeres.

Mandag den 03. juli kl. 13.00 gennemførte KNR et interview med chefen for Dash-8-piloterne hos [Klager], [Pilotchef]. [Pilotchef] forklarede i interviewet mandag, at [Klager] var ”110% sikre på, at landingsstellet havde været korrekt nede under den afbrudte landing” om fredagen den 30. juni. Chefpiloten understregede, at [Klager] ønskede indslag og citater til faktatjek, inden den nye historie blev bragt.

Midt på eftermiddagen den 03. juli blev artiklen fremsendt til citat- og faktatjek. Samtidig blev det oplyst, at den nye historie med også [Klager]s fulde vinkel på hændelsen, først ville blive bragt onsdag den 05. juli om morgenen. Umiddelbart herefter tilbagesendte marketings-

og kommunikationsmanager hos [Klager], [Kommunikationsmanager], det modtagne udkast til artikel med en del ændringsbemærkninger. [Kommunikationsmanager] pegede i samme mail på, at hun fandt det ejendommeligt, at KNR først vil bringe den nye historie 2 dage senere – især i ”lyset af den hastighed, som KNR ønskede at ekspedere den første historie med” (om søndagen den 02. juli).

Tirsdag den 04. juli kl. 12:42 bragte KNR imidlertid den af [Kommunikationsmanager] korrigerede artikel på knr.gl.

Onsdag den 05. juli bragte radioavisen tillige samme fuldstændige historie – med [Klager]s forsikrende vinkel om, at der ikke havde været problemer med landingsstedet under landingen i Kangerlussuaq fredag den 30. juni.

Parternes Synspunkter

[Klager]s synspunkter

Den 13. juli 2023 klagede [Klager] ved marketings- og kommunikationsmanager, [Kommunikationsmanager] til Pressenævnet med en påstand om, at KNR havde overtrådt Vejledning om god presseskik punkt A 1., som lyder således:

Det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives er korrekte.

[Klager] anførte, at KNR havde overtrådt punkt A 1. ved søndag den 02. juli, både på knr.gl og i radioavisen, at have bragt urigtige oplysninger.

Således oplyste [Klager], at selskabet allerede inden historien blev bragt den 02. juli havde henvist KNR til den tredje passager, som havde en opfattelse af, at landingsstedet havde været nede under den afbrudte landing, ligesom selskabet til baggrund for KNR-journalisten havde oplyst, at [Klager] også selv ”var meget sikre på, at begge landingshjul var ude”.

Ved således ikke at efterprøve deres egne kilder, inddrage den givne bidragsviden eller vente med at bringe historien til efter det tidspunkt - mandag den 03. juli – hvor [Klager] kunne stille med et flyteknisk svar til hændelsen, gjorde KNR sig skyldige i søndag den 02. juli at bringe oplysninger, som ikke var korrekte og dermed overtrådte KNR punkt A 1. i Vejledning om god presseskik .

[Klager] anførte videre, at i tillæg til ovenstående anså selskabet det for en urimelig forsinkelse, når [Klager]s fuldstændige version af hændelsen, herunder særligt pilotchefens svar fra mandag den 03. juli, først blev bragt på knr.gl den 04. juli og i radioavisen den 05. juli.

[Klager] anførte til støtte for ovenstående, at netop selskabets drift, flyvning, er en ”essentiell del af hverdagen” [for befolkningen i Grønland], at selskabet har leveret denne ydelse i mere end 60 år, og at historien fra den 02. juli, på så tyndt et grundlag som angivet ovenfor, var egnet til at bibringe befolkningen det indtryk, at [Klager] ikke havde styr på flysikkerheden.

[Klager] fandt i øvrigt også, at KNR i højere grad skulle have respekteret, at selskabet ikke om søndagen – ”hvor nøglemedarbejdere holder fri og er udenfor kontakt” kunne stå til rådighed for en historie med en bestemt redaktionel deadline. Flere gange den pågældende søndag havde selskabet anmodet om, at KNR ikke bragte historien, førend selskabets flytekniske tilbagemelding forelå. Og alligevel blev historien bragt i den ovenfor beskrevne – ukorrekte – form søndag den 02. juli.

KNR's synspunkter

KNR anførte, at de allerede den lørdag aften den 01. juli sendte en forespørgsel til [Klager] om at få kommenteret hændelsen. Først i løbet af søndag formiddag blev der reageret på denne henvendelse.

Hele dagen igennem, søndag den 02. juli, gjorde KNR det klart overfor [Klager], at KNR ”under alle omstændigheder ville bringe historien om, at [Klager]s fly har afbrudt sin landing”. KNR gav i øvrigt [Klager] tid til at svare den pågældende søndag, og først kl. 16.30 søndag den 02. juli, oplevede KNR, at [Klager] ”ikke ville kommentere på historien”.

KNR anførte endvidere, at [Klager] først kl. 17.45 om søndagen den 02. juli gjorde KNR bekendt med identiteten på den tredje passager. Kilden ville i øvrigt ikke stille op til interview.

På den baggrund anførte KNR, at [Klager] dels havde haft rimelig tid til (selv) at kommentere historien [søndag den 02. juli] og at historien den 02. juli var holdt i et neutralt sprog ”med de forbehold [KNR] kunne bruge”.

Afslutningsvis pegede KNR på, at [Klager]s version af hændelsen herefter blev bragt den 04. henholdsvis den 05. juli - desværre i første omgang uden [Klager]s rettelser til artiklen, som dog senere kom ind. KNR bemærkede, at [Klager]s frustration over denne sene publicering af [Klager]s version af hændelsen var forståelig.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I afgørelsen har deltaget

Morten Nornild, Inge S. Rasmussen, Peter Jensen og Dorthe Olsen.

Det fremgår af Vejledning om god presseetik punkt A 1., at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Af samme vejlednings punkt A 3. fremgår endvidere, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare.

Pressenævnet finder, at det offentlige havde en betydelig interesse i hurtigt at blive bekendt med en historie om en landing i Grønland, som måtte afbrydes på en mistanke om et landingsstel, som ikke var kommet ned.

Henset til hændelsens karakter, betydningen af tilliden til flysikkerheden i landet og størrelsen på selskabet [Klager] henholdsvis den organisatoriske indretning af selskabet med flere kommunikationsmedarbejdere, finder Pressenævnet, at KNR med rette kunne forvente en officiel udtalelse i løbet af søndagen den 02. juli, og ikke kun en kommentar til baggrund for journalisten.

Henset til ovenstående og det forhold, at KNR først sidst på eftermiddagen den 02. juli blev bekendt med den tredje passagers identitet, finder Pressenævnet ikke grundlag for at kritisere, at KNR ikke søndag inddrog modsatrettede synspunkter ved nyhedsformidlingen søndag aften på knr.gl og i den dobbeltsprogede radioavis. Pressenævnet har herved også lagt vægt på, at netop besætningens oplevelse af, at landingsstellet havde været nede hele tiden, var nævnt i historien søndag den 02. juli om aftenen (webnyheden) til modvægt af de øvrige kilders oplysninger om det modsatte.

Pressenævnet finder dog, at det havde været bedst stemmende med de presseetiske regler, om KNR fra kommunikationen med [Klager] om søndagen, hvor en flyteknisk forklaring på hændelsen stilles i udsigt allerede om mandagen, i nyhedsdækningen søndag aften eksplicit havde fremhævet denne udsigt til opfølgning, således at nyhedsdækningen søndag aften den 02. juli havde været både hurtig – og så korrekt og dækkende, som det var muligt, henset til offentlighedens krav på korrekte informationer.

Pressenævnet finder også, at det havde været bedst stemmende med de presseetiske regler, om KNR allerede mandag den 03. juli på både knr.gl og i radioavisen havde bragt den opfølgende historie med [Klager]s flytekniske forklaring, henset til offentlighedens krav på hurtig og korrekt information som opfølgning på en historie, som allerede var bragt og kendt med en væsentlig mindre grad af detaljer.

Pressenævnet udtaler på den baggrund alene kritik af, at KNR ikke søndag aften den 02. juli under nyhedsdækningen gjorde direkte opmærksom på, at [Klager] dagen efter ville stille op med en flyteknisk forklaring på hændelsen, idet denne forklaring måtte anses for afgørende for den korrekte og endelige information omkring hændelsen.

Pressenævnet udtaler endvidere kritik af, at den opfølgende flytekniske forklaring fra interviewet med pilotchefen for DASH-8 piloterne, ikke blev bragt korrekt og allerede mandag den 03. juli på både knr.gl og i radioavisen.

Pressenævnet finder ikke grundlag for et genmæle.

K E N D E L S E:

afsagt af Det Grønlandske Pressenævn den 25. september 2023

i sagen

sagsnummer 2023-20522

[Klager]

mod

KNR

[Klager] har klaget over, at KNR i perioden maj - juli 2023 i mindst 15 artikler på nyhedshjemmesiden www.knr.gl havde dækket Kuannersuit-projektet og uranspørgsmålet ud fra en journalistisk vinkel, som antageligvis ikke inddrog argumenter fra en eller flere specifikke artikler fremsendt til KNR fra [Klager]. [Klager] mener, at god presseskik dermed er tilsidesat i nyhedsformidlingen i perioden omkring emnet.

Sagsfremstilling

KNR bragte på deres nyhedshjemmeside www.knr.gl, i radioavisen og Qanorooq en række nyhedsindslag, herunder mindst 15 artikler på www.knr.gl, omkring Kuannersuit-projektet i Sydgrønland og uranspørgsmålet generelt og i relation til projektet gennem perioden maj – juli måned 2023.

Til modspil for denne nyhedsdækning gennem KNR fremsendte [Klager] en eller flere specifikke artikler om uran-emnet til KNR med argumenter hentet fra blandt andet to andre artikler, som umiddelbart forholdt sig mere kritisk til uran.

Nyhedsdækningen hos KNR inddrog antageligvis ikke de fremsendte artikler i deres videre dækning af Kuannersuit-projektet eller uranspørgsmålet i den pågældende periode indtil udgangen af juli måned 2023.

Parternes Synspunkter

[Klager]s synspunkter

Den 4. august 2023 klagede [Klager] ved formand [Formand] til Pressenævnet med en påstand om, at KNR havde overtrådt Vejledning om god presseskik.

Pressenævnet forstår, at der klages over en overtrædelse af vejledningens punkt A 1., som lyder således:

Det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives er korrekte.

[Klager] anførte, at KNR gennem deres nyhedsdækning i perioden – og ved ikke at have inddraget den eller de fremsendte artikler fra [Klager] – havde optrådt énsidigt i nyhedsdækningen af Kuannersuit og uranspørgsmålet.

KNR's synspunkter

KNR har ikke udtalt sig til klagen.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

I afgørelsen har deltaget

Morten Nornild, Inge S. Rasmussen, Peter Jensen og Dorthe Olsen.

Vejledningen om god presseskik tager udgangspunkt i mediernes ansvar for en korrekt og hurtig informationsdækning.

Pressenævnet finder, at de samlede presseetiske regler for Grønland ingen steder forudsætter eller pålægger en nyhedsformidling at bringe specifikke artikler eller argumenter fra specifikke artikler uopfordret fremsendt fra bestemte interesseorganisationer eller andre interessenter i forhold til en bestemt historie.

Pressenævnet finder således ikke grundlag for at udtale kritik af KNR's samlede nyhedsdækning over Kuannersuisut og uranspørgsmålet i perioden maj – juli 2023.

K E N D E L S E:

afsagt af Det Grønlandske Pressenævn den 30. oktober 2023

i sagen 2023-23800

[Klager]

mod

Sermitsiaq

[Klager] har klaget over en artikel om den såkaldte spiralkampagne, bragt i Sermitsiaq den 4. september 2023 håndtering.

[Klager] har anført navnlig, at der i artiklen bringes et stort billede af en kobberspiral, som angiveligt skal illustrere et problem omkring spiraler, som blev lagt op i et stort antal kvinder i 1960'erne til 1970'erne. Spiralerne som dengang blev brugt, var af typen "Lippes Loop", er ikke brugt siden 1980'erne. Spiralen som Sermitsiaq derimod vælger at vise et billede af, er en moderne kobberspiral af den type der bruges allerflest af i Grønland, en Nova T380. I Danmark er det også den mest anvendte kobberspiral. Rigtig mange kvinder har altså fået denne spiral, uden at de har oplevet problemer, udover de forventelige eventuelle bivirkninger.

Grønlandske kvinder der går til lægen for at få prævention, vil blive præsenteret for denne spiral som en mulighed. Det er derfor uheldigt, at denne spiral kobles til en dårlig historie om store lidelser, som den ikke har været en del af.

Endvidere indeholder artiklen faktuelle fejl, idet det er åbenlyst forkert, at omkring 4.500 grønlandske kvinder og piger skulle have fået sat en spiral op uden samtykke. Det totale antal spiraler som blev lagt op i den omtalte periode, var netop omkring 4500. Realiteten er, at der i perioden var et større antal grønlandske kvinder, der ønskede prævention og fik en spiral på lige fod med kvinder i Danmark og andre lande, hvor denne spiral blev tilbudt. Men det er langt fra sikkert alle læsere opfanger dette, hvilket man også kan se i kommentarfeltet. Den journalistiske dækning af "spiralkampagnen" har som omdrejningspunkt, at

der foretages en udredning af de faktiske historiske forhold, herunder omfanget af præventionsbehandlinger med spiralen, som måtte være udført uden den nødvendige patientinformation og samtykke. Dette er selvfølgelig et vigtigt arbejde, ligesom det også er vigtigt at man ikke som medie opskræmmer en befolkning, således at befolkningen mister tilliden til sundhedsvæsenet.

Sermitsiaq har heroverfor anført navnlig, at klager ikke har en personlig interesse i den omhandlede artikel. Der findes ikke i vores arkiver et billede af den gamle "Lippes Loop" hvorfor der er valgt et billede af en anden type spiral fra Scanpix arkiv billeder. Vi har efter en kontakt fra [Klager] tilføjet information i billedteksten om, at billedet er af en nyere kobberspiral for at undgå forvirring hos læserne. Sermitsiaq anerkender, at den oprindelige formulering kunne forstås sådan, at alle kvinder har fået spiral opsat uden samtykke, og at der ikke foreligger

beviser for, at det er tilfældet og har derfor valgt at lave en rettelse i artiklen.

Pressenævnets formand, Kirsten Thomassen, udtaler:

Pressenævnet kan tage stilling til, om et medie har foretaget en offentliggørelse, der er i strid med god presseskik.

Det er som udgangspunkt en betingelse for, at Pressenævnet kan behandle en klage, at den der klager har retlig interesse i det forhold, der klages over. Den der klager skal som udgangspunkt være omtalt i en artikel, vist på et billede eller på anden måde identificeret i offentliggørelsen for at kunne få en sag behandlet af Pressenævnet.

[Klager] er ikke omtalt i den omhandlede artikel, og derfor har han ikke en direkte og individuel retlig interesse i at få klagen behandlet af Pressenævnet. Herefter, og da klagen efter rettelsen af artiklen ikke har en sådan væsentlig samfundsmæssig interesse, at der er grundlag for at behandle klagen, uanset den manglende retlige interesse, afvises sagen i medfør af Landstingslov om Medieansvar § 43, stk. 2, nr. 2.

Kirsten Thomassen
Formand